

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

MSB:s forskningsplan 2021- våren 2023

Forskning planeras för ett säkrare samhälle

MSB1653 – december 2020

Revidering efter beslut 2021-11-03

Diarienummer: MSB 2020-09729

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	3
Integrerar genus och mångfald i vår verksamhet	3
Metod.....	3
Planerad forskning 2021-våren 2023	5
Utlysningar 2021.....	5
Utlysningar 2022.....	7
Utlysningar våren 2023.....	9
Nationella och internationella samarbeten	11
MSB:s arbete för forskningens genomslag i samhället	12

INLEDNING

MSB arbetar för ett säkrare samhälle i en föränderlig värld. Förändrade utmaningar, hot och möjligheter kräver utvecklad förmåga och ny kunskap. Därför inriktar och finansierar MSB forskning inom området samhällsskydd och beredskap omfattande allt från olyckor, kriser och krig. Det inbegriper hela spannet från ofta återkommande vardagsolyckor till händelser som är storskaliga, inträffar sällan eller med potentiellt systemhotande konsekvenser för samhället.

Denna forskningsplan är ett komplement till MSB:s forskningsstrategi. Forskningsplanen syftar till att för forskarsamhället översiktligt beskriva MSB:s forskningssatsningar under dt kommande åren samt utgöra ett underlag för MSB:s verksamhetsplanering.

MSB:s medel för forskningsfinansiering fördelas i nuläget på cirka 60 satsningar av olika omfattning och karaktär. I forskningssatsningarna ingår både nationella och internationella samarbeten.

MSB kategoriserar sina forskningssatsningar i fem olika forskningsområden:

- Individens och allmänhetens säkerhet
- Kontinuitet och resiliens i samhället
- Krisberedskap och civilt försvar
- Informations- och cybersäkerhet
- Skydd mot brand, olyckor och farliga ämnen

Denna forskningsplan finns publicerad på <https://www.msb.se/sv/aktuellt/forskning-pagar/> Där finns också MSB:s forskningsstrategi och information om pågående och kommande forskningsutlysningar.

För att kunskapen ska få ett genomslag och komma till nytta i samhället behöver den utgå från identifierade behov i samhället och vara användbar för berörda aktörer. Den måste samtidigt utgå från, och lämna bidrag till, den kunskapsbas som finns inom det aktuella området. Det innebär att både teoretisk utveckling och praktisk tillämpbarhet är viktigt. I framtagandet av ny kunskap är det också värdefullt att ta hänsyn till erfarenhetsåterföring, utvärdering och lärande från olyckor, kriser och övningar. Resultat från forskningen behöver omsättas till utbildning och/eller implementeras genom till exempel metodstöd. Detta behöver beaktas i hela processen från planering och genomförande av forskningen till kommunikering och omhändertagande av ny kunskap.

INTEGRERAR GENUS OCH MÅNGFALD I VÅR VERKSAMHET

Frågor som rör genus och mångfald beaktas i forskningsverksamheten och i MSB:s utlysningar av forskningsmedel. Myndigheten för könssupplad statistik över bidragsfördelningen och arbetar med representationen i granskningsförfarandet. Eftersom krisen eller katastrofen drabbar olika grupper i samhället olika är förståelse kring detta nödvändig för effektiv krishantering och samhällslig resiliens. Det är ytterst en demokratisk fråga att forskningen ska belysa villkoren för hela befolkningen. Genom att bevaka och analysera dessa frågor säkerställer myndigheten att forskningsverksamheten inte underbygger och konserverar ojämställdhet eller brist på mångfaldsperspektiv.

METOD

Underlag till forskningsplanen har tagits fram med en utvecklad process för inventering och prioritering av behov av kunskap. Den innehåller flera delar som fångar upp forskningsfront, samhällets tillstånd och aktörernas verklighet. Forskningsfronten har bland annat identifierats genom att ledamöterna i MSB:s vetenskapliga råd har uppdaterat kunskapsöversikter inom sina expertområden. Samhällets tillstånd och

aktörernas verklighet bygger på insamlade behov, analyser av kunskapsöversikter för olika områden samt interna workshops och externa kunskapsdagar. Behoven inkluderar också tidigare identifierade men hittills inte åtgärdade kunskapsbehov. Det samlade materialet analyserades, sammanställdes och kategoriserades vilket resulterade i 14 behovsområden. Dessa behovsområden genomgick en vidare inbördes prioritering. Utifrån de inkomna prioriteringarna, samt kunskap om redan pågående satsningar, valdes sedan åtta områden ut för utlysningar de kommande två åren.

Bland annat har följande dokument och arbeten bidragit i arbetet:

- Investering i kunskap för ett säkrare samhälle MSB:s strategi för forskning och utveckling <https://rib.msb.se/filer/pdf/28834.pdf>
- MSB:s forskningsplan 2019-2020
- Tidigare insamlat kunskapsbehov samt pågående och avslutade forskningssatsningar
- Avdelningarnas redovisning av kunskapsbehov
- Kunskapsöversikter och andra rapporter från avdelningar, aktörer och MSB:s vetenskapliga råd
- Nationell risk- och förmågebedömning 2019
- MSB:s arbete med Agenda 2030
- MSB:s prioriterade områden för perioden 2019-2022
- Den nationella säkerhetsstrategin

PLANERAD FORSKNING 2021-VÅREN 2023

Detta avsnitt beskriver inriktningarna för MSB:s forskningsansatser under 2021-våren 2023 och baseras på analys och prioritering av insamlat underlag. Samtliga utlysningar kommer att föregås av ett förarbete för specificering av innehåll och frågeställningar.

UTLYSNINGAR 2021

Tema	När
Riskbedömning och riskhantering för ett sammankopplat samhälle	Vår 2021
Hälsa och miljö för personal vid brand eller händelser med farliga ämnen	Vår 2021
Planeringsmedel EU	Inställd 2021
Postdokoralt stöd	Höst 2021
Den sammanhängande beredskapen	Höst 2021
Säkerhet, trygghet och integritet i offentliga miljöer	Flyttad till Vår 2023

RISKBEDÖMNING OCH RISKHANTERING FÖR ETT SAMMANKOPPLAT SAMHÄLLE

Riskhantering är viktig inom många olika områden och perspektiv, bland annat katastrofriskhantering, krishantering och kontinuitetshantering samt utifrån särskilda lagstiftningar så som miljöbalken, Sevesolagstiftningen, lagen om skydd mot olyckor och plan- och bygglagen. Historiskt har utvecklingen av riskhantering skett inom olika typer av sektorer och fokus har ofta varit på riskhanteringsarbete inom en organisation. Den typen av inomorganisatorisk riskhantering är inte tillräcklig för dagens utmaningar eftersom dagens samhälle har blivit alltmer sammankopplat. I en krissituation kan det antas att flera system och aktörer också påverkas och kanske inte kan fungera och leverera som vanligt, på grund av de inbördes beroenden som finns mellan olika sektorer och verksamheter. Då kan den egna förmågan påverkas, och det i sin tur kan få vidare spridningseffekter. Det behövs ny kunskap och metodik så att riskhantering kan göras ur ett systemperspektiv där många aktörer arbetar gemensamt med riskhantering och där olika organisationers inbördes beroenden påverkar den slutliga förmågebedömningen. Det finns även ett behov av att utveckla ett sammanhängande system för hantering av risker, som omfattar lokal, regional och nationell riskbedömning samt riskhantering. För att kunna veta att de åtgärder som vidtas får avsedd effekt kan även metoder behöva uppdateras eller utvecklas.

HÄLSA OCH MILJÖ FÖR PERSONAL VID BRAND ELLER HÄNDELSER MED FARLIGA ÄMNEN

Samhällsaktörer inom olika verksamheter kan behöva avancerad skyddsutrustning för att hantera incidenter av olika typer och under varierande förhållanden, som exempelvis brand i nya material eller inom industri med storskalig kemikaliehantering, eller vid andra allvarliga händelser med farliga ämnen. För att kunna utveckla och tillhandahålla adekvat skyddsutrustning behövs mer kunskap om toxicitet och övrig påverkan på hälsa av brandrök liksom andra farliga ämnens hälsopåverkan. Mer kunskap behövs för att skapa förmågan att övervaka hälsa hos insatspersonal, som exempelvis personal inom räddningstjänst, polis och hälso- och sjukvård men även personal vid anläggningar som bedriver verksamhet som kan innebära fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljön (som omfattas av 2 kap. 4 § av lagen (2003:779) om skydd mot olyckor). Ny teknik behöver utvecklas som kan mäta olika parametrar i omgivningen, samt annan utrustning som kan övervaka personalens hälsotillstånd. Tekniken behöver fokusera på användbarhet, vara lätt att bära, kunna mäta olika ämnen och vara tillräckligt robust för att klara av svåra miljöer. Sensorutrustning bör vara självanalytisk så att information kan visas i realtid istället för att skickas till labb för analys.

PLANERINGSMEDEL EU

Stimulansmedel för att underlätta för svenska forskare att söka medel inom Horisont Europa. Utlysning av planeringsmedel sker årligen. Medel kan sökas av forskare som har rollen som projektkoordinator eller projektmedlem i ett planerat EU-projekt. **Inställd 2021.**

POSTDOKTORALT STÖD

Postdoktoralt stöd är ett sätt för MSB att stödja nydisputerade forskares akademiska utveckling inom MSB:s intresse- och ansvarsområden. Utlysningen sker årligen och projektansökningarna kan inriktas mot hela området samhällsskydd och beredskap.

DEN SAMMANHÄNGANDE BEREDSKAPEN

Det behövs ny kunskap om vad en sammanhängande beredskap är, hur den påverkar den svenska förvaltnings- och samhällsordningen och hur den kan planeras. Planeringen behöver få ett ökat fokus på lösningar och åtgärder. Studier av gränsytorerna mellan sektorsansvar och geografiskt områdesansvar skulle kunna ge tydligare förutsättningar för hur en sammanhängande beredskap kan planeras. Ytterligare kunskap behövs bland annat inom:

- Förutsättningar för hur det civila samhället ska fungera vid höjd beredskap och i frestida händelser. Planering och dimensionering av beredskapen behöver ta hänsyn till olika tidsperspektiv. Det behöver utgå ifrån ett resiliensperspektiv så att det finns en beredskap för att möta hot på olika sätt som sträcker sig bortom kontinuitetshandling. En fungerande samverkan och ledning är en förutsättning för samhällets samlade hantering.
- Hur ett modernt befolkningsskydd kan utvecklas. Mer kunskap behövs t.ex om utrymning och samhällets förmåga att hantera händelser med CBRNE.
- Privat-offentliga samverkan i hela hotskalan, där den sammanhängande beredskapen behöver inkludera näringslivets behov liksom dess roll som resurs, eftersom näringslivet sitter på materiel, kompetens och förmågan att lösa kvalificerade uppgifter. Detta bör även beakta ekonomi och andra incitament för att ge förutsättningar för näringslivets medverkan.
- Personalförsörjning i en sammanhängande beredskap och hur den kan hanteras innan beslut om höjd beredskap har fattats. Hur kan man bedöma befolkningens förmåga och motståndskraft t.ex. utifrån faktorer såsom attityder, tolerans, försvarsvilja och regionala skillnader. Ytterligare kunskap behövs även rörande frivillighet som en del av det civila samhällets samlade resurser.

- Försörjningsberedskap i Sverige inom exempelvis följande områden: dimensionering och nivåer för en tillräcklig försörjning, planering och avtal rörande privata aktörer, självförsörjning och möjligheter för omställning till annan produktion och till nya förhållanden.

SÄKERHET, TRYGGHET OCH INTEGRITET I OFFENTLIGA MILJÖER

Platser där många människor samlas på en begränsad yta för olika aktiviteter och evenemang kan också innebära olika typer av risker. Det behövs mer kunskap om det förebyggande arbetet mot terrorism, hur attentat kan försvåras, användning av sensorer och detektorer med beaktande av människors personliga integritet samt metoder för att upprätthålla kontroller och skydd med bibehållen genomströmning av människor och utan större inskränkningar på olika miljöers tillgänglighet. Ytterligare kunskap behöver tas fram avseende farliga ämnen och explosiver som placerats på offentliga platser.

Mer kunskap behövs också om hur individer upplever trygghet och säkerhet på offentliga platser, utifrån exempelvis ålder, kön och andra faktorer, och hur det påverkar deras beslut om hur de rör sig och deltar i aktiviteter där många människor samlas. Hur kan samhället utformas och anpassa efter människors behov av trygghet och säkerhet. **Flyttad till våren 2023.**

UTLYSNINGAR 2022

Tema	När
Kommunikation, information och informationspåverkan	Inställd
Klimatförändring och klimatanpassning	Vår 2022
Planeringsmedel EU	Vår 2022
Postdokoralt stöd	Höst 2022
Framtida hot och risker	Flyttad till Vår 2023
Cybersäkerhetens ekonomi	Höst 2022
Säkerhet, trygghet och integritet i offentliga miljöer	Flyttad till Vår 2023

KOMMUNIKATION, INFORMATION OCH INFORMATIONSÅVERKAN

Det behövs ny kunskap inom en rad områden rörande samhällets sårbarhet för informationspåverkan, utifrån politiska och säkerhetsmässiga förändringar i omvärlden. Det gäller bland annat rättslig bekämpning av informationspåverkan och verktyg och metoder för att säkerställa en proaktiv förmåga avseende exempelvis ekonomisk påverkan, psykologisk påverkan och cyberhot.

Sveriges säkerhet och mediernas roll i gråzon och krig är ett annat område där det behövs ny kunskap och nya metoder avseende till exempel effektiva robusthöjande åtgärder för kommunikation med allmänheten. Utvecklingen mot ett allt mer digitaliserat samhälle är viktig att beakta utifrån ett totalförsvarsperspektiv, och

att det behöver finnas alternativa sätt att kommunicera om och när digitala möjligheter inte finns tillgängliga. Ny kunskap behövs även om hur myndigheter och andra aktörer kan kommunicera hotbilder på ett sådant sätt att det över tid tas på allvar och ökar allmänhetens förmåga och motståndskraft. Att kommunicera förtroendeskapande budskap kan vara en viktig faktor för att minska risken för att informationspåverkan uppstår, vilket innebär att de två aspekterna kan behöva utforskas samtidigt. **Inställd.**

KLIMATFÖRÄNDRING OCH KLIMATANPASSNING

Det behövs mer forskning om konsekvenserna av omställningar som görs till följd av ett förändrat klimat inom ett flertal områden, exempelvis inom transport, migration, finansiell trygghet, energiförsörjning samt dricksvattens- och livsmedelsförsörjning. Det finns också ett behov att studera hur strävan mot ökad hållbarhet och klimatanpassning påverkar samhällets robusthet, säkerhet och beredskap. Är ett klimatanpassat samhälle ett robust samhälle? Till exempel utvecklas nya material och energibärare för en ökad hållbarhet, men dessa kan innebära nya risker för miljön och människors hälsa samt påverka hur samhället behöver arbeta med säkerhet och beredskap.

En viktig del av arbetet med anpassning till ett förändrat klimat är kunskapshöjande insatser till stöd för myndigheter, kommuner och näringsliv. Det finns behov av forskning för att göra planeringsunderlag mer relevanta och enklare att förstå och använda. Bland annat behövs beslutstöd för att bedöma och kvantifiera nya eller förvärrade risker inom t. ex. urbana miljöer, som är kopplade till klimatförändringar, för att identifiera vilka stadsdelar är mest utsatta eller har minst beredskap i samband med t.ex. skyfall. Det kan även röra sig om klimatförändringars påverkan på farliga verksamheter som hanterar stora mängder kemikalier, och de konsekvenser exempelvis översvämningar kan medföra för dessa industrier. Det finns även behov av verktyg med syfte att exempelvis bedöma kostnad och nytta av åtgärder, eller att utveckla mer användarvänliga karteringar, stöd för beslutsfattande under osäkerhet och metoder för förebyggande åtgärder (permanent och temporära skydd).

PLANERINGSMEDEL EU

Stimulansmedel för att underlätta för svenska forskare att söka medel inom Horisont Europa. Utlysning av planeringsmedel sker årligen. Medel kan sökas av forskare som har rollen som projektkoordinator eller projektmedlem i ett planerat EU-projekt.

POSTDOKTORALT STÖD

Postdoktoralt stöd är ett sätt för MSB att stödja nydisputerade forskares akademiska utveckling inom MSB:s intresse- och ansvarsområden. Utlysningen sker årligen och projektansökningarna kan inriktas mot hela området samhällsskydd och beredskap.

FRAMTIDA HOT OCH RISKER

Policy- och planeringssystemet utgår ofta ifrån en nulägesbild och bygger därmed upp det samhällsskydd och totalförsvar utifrån hur samhället ser ut idag. För att samhällets planering och åtgärder ska inriktas på att möta framtida behov behövs ett mer framåtblickande fokus, utifrån forskning som utvecklar metoder för att upptäcka och värdera möjliga kommande samhällshot. Det innefattar varseblivning av diffusa hot och risker samt metoder för att validera bedömningar och ange graden av säkerhet/osäkerhet i dessa, och för nationella kriser som inte kan härledas till situationer som är avgränsade i tid och rum. Störningar av informationssäkerheten, avbrott i andra flöden, som finansiella överföringar, eller utveckling av pandemier ställer andra krav än kriser som kan liknas vid en stor olycka. Det gäller området samhällsskydd och beredskap, inklusive det så kallade gråzonsfältet med antagonistiska ageranden under fred men ännu inte krig. Det behövs ny kunskap dels rörande förmågan till samverkan och ledning under störda förhållanden, dels rörande specifika hotbilder inom till exempel CBRNE-området och om elektromagnetiska hot. Det behövs också forskning

avseende hur tidig upptäckt ("early detection") av svaga signaler kan säkerställas, samtidigt som hänsyn tas till oönskade varningar. [Flyttad till våren 2023.](#)

CYBERSÄKERHETENS EKONOMI

Det sker en snabb digitalisering som genomsyrar stora delar av samhället, vilket ställer krav på en effektiv riskhantering på området. En avgörande del i en effektiv riskhantering inom och mellan olika verksamhet handlar om att kunna allokera resurser effektivt, och därmed behövs en djupare förståelse av de ekonomiska aspekterna som följer av utmaningar, problem, incidenter med mera. Beslutsfattare behöver kunna avgöra om kostnaderna för olika typer av åtgärder kan motiveras utifrån effekten som de väntas ge. I den offentliga förvaltningen kan också komplexa kostnadsdelningsproblem komma att uppstå, där vissa aktörer måste höja sin säkerhet med anledning av digitaliseringsprojekt som andra aktörer vidtar.

Det behövs forskning rörande hur man kan mäta de kostnader som olika cyberrelaterade fenomen medför, och hur finansiella instrument kan användas för att skapa en säkrare digitalisering, så att samhällsviktiga tjänster inte digitaliseras på ett osäkert sätt. Samhällsviktiga tjänster kan inbegripa många olika sorters IT system som till exempel industriella informations- och styrsystem, "Internet of Things" samt de IT-system som återfinns i kontorsmiljöer. Forskningen behöver breddas till att omfatta många olika typer av incidenter, och inte enbart på skydd av cybersäkerhet mot antagonistiska hot. Det saknas en helhetsbild eftersom kunskap rörande omfattning och kostnader för andra typer av incidenter inte finns eller inkluderas. "Kognitiv robusthet" behöver stärkas genom att ta fram begrepp, statistik och metod för kostnadsberäkningar inom detta område.

SÄKERHET, TRYGGHET OCH INTEGRITET I OFFENTLIGA MILJÖER

Platser där många människor samlas på en begränsad yta för olika aktiviteter och evenemang kan också innebära olika typer av risker. Det behövs mer kunskap om det förebyggande arbetet mot terrorism, hur attentat kan försvåras, användning av sensorer och detektorer med beaktande av människors personliga integritet samt metoder för att upprätthålla kontroller och skydd med bibehållen genomströmning av människor och utan större inskränkningar på olika miljöers tillgänglighet. Ytterligare kunskap behöver tas fram avseende farliga ämnen och explosiver som placerats på offentliga platser.

Mer kunskap behövs också om hur individer upplever trygghet och säkerhet på offentliga platser, utifrån exempelvis ålder, kön och andra faktorer, och hur det påverkar deras beslut om hur de rör sig och deltar i aktiviteter där många människor samlas. Hur kan samhället utformas och anpassa efter människors behov av trygghet och säkerhet. [Flyttad till våren 2023.](#)

UTLYSNINGAR VÅREN 2023

Tema	När
Framtida hot och risker	Vår 2023
Säkerhet, trygghet och integritet i offentliga miljöer	Vår 2023
Planeringsmedel EU	Vår 2023

FRAMTIDA HOT OCH RISKER

Policy- och planeringssystemet utgår ofta ifrån en nulägesbild och bygger därmed upp det samhällsskydd och totalförsvaret utifrån hur samhället ser ut idag. För att samhällets planering och åtgärder ska inriktas på att möta framtida behov behövs ett mer framåtblickande fokus, utifrån forskning som utvecklar metoder för att upptäcka och värdera möjliga kommande samhällshot. Det innefattar varseblivning av diffusa hot och risker samt metoder för att validera bedömningar och ange graden av säkerhet/osäkerhet i dessa, och för nationella kriser som inte kan härledas till situationer som är avgränsade i tid och rum. Störningar av informationssäkerheten, avbrott i andra flöden, som finansiella överföringar, eller utveckling av pandemier ställer andra krav än kriser som kan liknas vid en stor olycka. Det gäller området samhällsskydd och beredskap, inklusive det så kallade gråzonsfältet med antagonistiska ageranden under fred men ännu inte krig. Det behövs ny kunskap dels rörande förmågan till samverkan och ledning under störda förhållanden, dels rörande specifika hotbilder inom till exempel CBRNE-området och om elektromagnetiska hot. Det behövs också forskning avseende hur tidig upptäckt ("early detection") av svaga signaler kan säkerställas, samtidigt som hänsyn tas till oönskade varningar.

SÄKERHET, TRYGGHET OCH INTEGRITET I OFFENTLIGA MILJÖER

Platser där många människor samlas på en begränsad yta för olika aktiviteter och evenemang kan också innebära olika typer av risker. Det behövs mer kunskap om det förebyggande arbetet mot terrorism, hur attentat kan försvåras, användning av sensorer och detektorer med beaktande av människors personliga integritet samt metoder för att upprätthålla kontroller och skydd med bibehållen genomströmning av människor och utan större inskränkningar på olika miljöers tillgänglighet. Ytterligare kunskap behöver tas fram avseende farliga ämnen och explosiver som placerats på offentliga platser.

Mer kunskap behövs också om hur individer upplever trygghet och säkerhet på offentliga platser, utifrån exempelvis ålder, kön och andra faktorer, och hur det påverkar deras beslut om hur de rör sig och deltar i aktiviteter där många människor samlas. Hur kan samhället utformas och anpassa efter människors behov av trygghet och säkerhet.

PLANERINGSMEDEL EU

Stimulansmedel för att underlätta för svenska forskare att söka medel inom Horisont Europa. Utlysning av planeringsmedel sker årligen. Medel kan sökas av forskare som har rollen som projektkoordinator eller projektmedlem i ett planerat EU-projekt.

NATIONELLA OCH INTERNATIONELLA SAMARBETEN

Nationella och internationella samarbeten är viktiga framgångsfaktorer och möjliggör för MSB att påverka inriktning och att ta del av och nyttiggöra forskningsresultat från andra organisationer. Att tillvarata synergier med andra forskningsfinansierare och undvika överlappande satsningar är ett måste för effektiv användning av ändliga resurser. Det görs genom samverkan i olika fora, ämnesspecifika eller i nätverk av forskningsfinansierande myndigheter samt bilateralt med andra forskningsfinansierare. Samordning med Försvarsmakten är viktigt med fokus på kunskapsuppbyggnad för totalförsvaret. I ett internationellt perspektiv prioriterar MSB det nordiska samarbetet inom bland annat NordForsk, säkerhetsforskningen inom EU:s ramforskningsprogram samt de samarbetsavtal Sverige har med USA och Kanada. MSB för kontinuerliga dialoger med forskningsutförare och forskningsfinansierare, aktuella samarbeten beskrivs i följande text.

BRANDFORSK

Samarbetet med Brandforsk kompletterar MSB:s forskningsportfölj inom brandsäkerhetsområdet. Inriktning på den forskning som finansieras framgår av Brandforsks forskningsprogram. MSB medverkar i utformandet av forskningsprogram och utlysningar, granskar och bedömer de ansökningar som kommer in i Brandforsk utlysningar samt medfinansierar de tillstyrkta projekten. MSB och Brandforsk samarbetar också i arbetet med att kommunicera forskningsresultat till berörda målgrupper.

Inom kommunal räddningstjänst finns idag få personer med forskarerfarenhet. Krav på effektivitet inom det skadepreventiva och operativa området gör att det finns ett behov av ökat inflytandet av forskningsbaserad kunskap och metodik. För att skapa förutsättningar för praktisk forskning för yrkesverksamma har Brandforsk, i samarbete med MSB och Brandskyddsföreningen startat en forskarskola för personer anställda vid framför allt kommuner, men även myndigheter och regioner, inom brandsäkerhets- och räddningstjänstområdet. Doktoranderna antas till forskarutbildning genom etablerad ansökningsprocess på respektive aktuellt lärosäte. Forskarskolan siktar på att ge yrkesverksamma personer inom kommunal räddningstjänst och andra möjlighet att forskarstudera på halvtid under fyra år.

NORDFORSK

Samverkan med de nordiska länderna är prioriterad och samarbetet med Nordforsk kring det nordiska forskningsprogrammet om samhällssäkerhet ska fortsätta och utvecklas. Det möjliggör gemensamma projekt inom Norden som kan medverka till att skapa varaktiga nätverk och forskningsgrupper. Samhällssäkerhet rör förmågan hos ett samhälle att upprätthålla viktiga funktioner och skydda befolkningens liv, hälsa och grundläggande behov och värden under extraordinära situationer och kriser. Detta forskningsprogram behandlar frågor om sårbarhet, elasticitet och förmåga att hantera sådana situationer.

EU:S RAMFORSKNINGSPROGRAM

Forskningsmedlen inom EU:s forskningsprogram är en viktig möjlighet för Sverige att påverka och få tillgång till kunskapsutveckling. MSB kommer fortsätta sitt engagemang för att få ett större svenskt deltagande och inflytande över inriktningen av satsningarna inom programmet Säkra samhällen och inom nästa ramforskningsprogram Civil säkerhet. En del i detta sker genom planeringsmedel som ska uppmuntra ansökningar med svenskt deltagande inom det kommande ramforskningsprogrammet Horisont Europe.

TRANSATLANTISKT FOU-SAMARBETE

Sverige har bilaterala avtal för forsknings- och utvecklingsamarbete inom samhällsskydd och beredskap med USA respektive Kanada. MSB administrerar båda avtalen på svensk sida, DHS (Department of Homeland Security) är vår amerikanska motpart och DRDC (Defence Research and Development Canada - Center for Security Studies) den kanadensiska.

Samarbetet inriktas och styrs mer konkret av en vid MSB framtagna årlig handlingsplan, med prioriterade områden och projekt. Säkerhetsforskningsavtalen är i linje med prioriteringar som gjorts inom samhällsskydd och beredskap i Sverige, USA, Kanada och EU. Den transatlantiska länken är av stor vikt för Sveriges säkerhet, och avtalet möjliggör samarbete inom områden där USA/Kanada och Sverige tillsammans kan stärka sin förmåga att förebygga och hantera hot och risker.

MSB:S ARBETE FÖR FORSKNINGENS GENOMSLAG I SAMHÄLLET

Den forskning som MSB finansierar ska leda till ökad kunskap inom området samhällsskydd och beredskap. Utöver att bidra till vetenskaplig kunskapsuppbyggnad är målet också att forskningens slutsatser och resultat ska få genomslag och tillämpning i praktisk verksamhet hos samhällets aktörer.

MSB har som huvudsakligt mål med sin forskningsfinansiering att forskningsresultaten ska komma till nytta i samhället. Med nytta menas att kunskaperna på olika sätt tas emot och används av aktörer med ansvar för samhällsskydd och beredskap. Målet är att höja förmågor hos berörda aktörer genom att planering, beslut och arbetssätt i högre grad bygger på vetenskaplig kunskap. MSB har också en ambition att stödja innovation med syftet att generera nya metoder, tjänster och produkter. MSB vill stimulera samverkan, där universitet och högskolor, forskningsinstitut, offentliga aktörer och företag kan samarbeta för att utveckla nya lösningar.

MSB har identifierat fyra viktiga faktorer som påverkar om forskningen kan komma till användning och nytta. MSB:s forskningsverksamhet genomför flera insatser och aktiviteter till stöd för dessa faktorer. Nedan följer en beskrivning av dessa fyra faktorer.

BEHOVSINVENTERING

Forskningen inriktas på relevanta områden, utmaningar och behov. Utgångspunkten när MSB formulerar forskningsbehov är utmaningar och kunskapsbehov i samhället. För att säkerställa att MSB fångar upp de behov av kunskapsutveckling som finns inom olika områden arbetar MSB systematiskt med behovsinventering i dialog med interna och externa aktörer. I den processen beaktas tre olika delar: forskningsfront, samhällets tillstånd och aktörernas verklighet.

DIALOG

En viktig del för att kunna förmedla kunskap i samhället är att säkerställa att det finns en god dialog med forskare och professionellt verksamma inom området samhällsskydd och beredskap. För att få till stånd dialogen behöver forum etableras mellan dessa grupper. MSB arbetar med att främja dessa kontakter med dialog både före, under och efter forskningen.

FORSKNINGSKOMMUNIKATION

Det är viktigt att forskningsresultat presenteras på ett tillgängligt vis för relevanta målgrupper. MSB följer de projekt som finansieras från forskningens start och genom hela forskningsprocessen. Det görs bland annat i syfte att bidra med erfarenheter och nätverk till forskarna men också för att bygga broar som kan föra resultaten från akademien till de samhällsaktörer som kan omsätta resultaten i sin verklighet.

För att öka möjligheterna till genomslag behövs god forskningskommunikation, både från MSB:s sida och från de forskare som MSB finansierar. MSB:s arbete med forskningskommunikation präglas av kontinuitet, systematik och nära kontakt med forskningsanslagsgivarna. Till exempel måste alla forskningsanslagsgivningar ta fram kommunikationsplaner och faktablad. Majoriteten av forskningsprojekten har också årliga möten med sina referensgrupper. Forskningen och forskningsresultaten presenteras av myndigheten i olika sammanhang. Det kan röra sig om seminarier, konferenser och workshops – i egen regi eller arrangerade av andra. I sådana

sammanhang verkar MSB för att praktiskt verksamma aktörer finns på plats för att ta del av resultaten och diskutera hur dessa kan spridas vidare och användas.

MSB är både finansiär och en av många slutanvändare av resultaten. Genom myndighetens egen utbildningsverksamhet finns dessutom direktkontakt med några av framtidens säkerhetsaktörer i samhället. Det är en ambition att forskningsbaserad kunskap förs in i de utbildningar som MSB bedriver och finansierar.

Ett sätt att öka genomslaget av forskningsresultat är att arbeta med att omsätta forskning till innovation, som MSB stöder på olika sätt.

UTVECKLING AV POTENTIAL

Det är viktigt att den forskningsbaserade kunskapen förädlas, konkretiseras och tillämpas. En nödvändig del är att identifiera de delar av forskningsresultat som kan omhändertas och utvecklas vidare. Det omfattar också att nå de aktörer som har behov och användning av kunskapen och som har potential att förädla och tillämpa den i sin verksamhet. MSB arbetar med detta på olika sätt, bland annat genom att avsätta resurser för att stödja utveckling och tillämpning av forskning.